

Velja v Ljubljani in

po pošti:

telo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

telo leto . . . K 460—
pol leta . . . 230—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravišstvo je na Marijinem trgu
šte. 3. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fotomezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se hranijo —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celotno . . . 8 dolar.
polotno . . . 4 dolara
četrtotno . . . 2 dolara

Plačano do . . .

Ljubljana knjižnica

Površni franko

Ljubljana.

1 min.
Svet mesto in
za večkratno uporabo.

Vlada ostane do konstituante.

LDU Zagreb, 6. dec. »Hrvat« poroča iz Beograda: Zahteva, da odstopi vlada do pred sestankom konstituante, je bila odbita. Vlada bo podala ostavko, ko se sestane konstituanta.

LDU, Zagreb, 6. decembra. »Narodno delo« poroča iz Beograda: Danes se bodo bržkone pričela po-

Zanimanje za Radićevo skupščino.

Beograd, 6. dec. (izvirno poročilo.) V vsaj beograjski javnosti vlada veliko zanimanje za skupščino Radićeve seljaške stranke, ki se vrši 8. decembra v Zagrebu. Vsi beograjski listi objavljajo danes po en članek o akciji Radića, v kateri opozarjajo, da bi mogla povzročiti slabe posledice za državo. Večina politikov se izraža o položaju optimistično ter meni, da bo Radić postopal popolnoma lojalno. Mislijo, da bo Radićeva skupščina tvorila s srbsko zemljoradniško stranko posebna grupo v skupščini.

Beograd, 6. dec. (izvirno poročilo.) Tukašnji inozemski časnikarji se silno zanimajo za Radićevo skupščino v Zagrebu. Nekateri so odpotovali že nocoj v Zagreb, da prisostvijo zborovanju. Osebite se

načelniki posameznih strank za sestavo vlade na podlagi rezultatov, ki so se dosegli na volitvah. Solšno se misli, da bo prvi mandatar za sestavo vlade vsekakor Pašić ali dr. Vesnić. Vlada bo na vsak način že danes začela akcijo, da se razbistri vprašanje o odnosih med strankami.

opazna zanimanje med italijanskimi novinarji. V Zagreb pridejo med drugim dopisniki »Corriere della Sera« Filippo Sacchi, »Berliner Tageblatt« Theodor Borker, rimskega lista »Il Tempo« in bolonskega »Resto del Carlino«.

Zagreb, 6. dec. (izvirno poročilo.) »Večer« poroča iz Beograda, da so v današnji seji min. sveta vsi člani vlade obsodili izjavo S. Radića proti naši državi, ki je edinstvena. V tej obsodbi je bil posebno odločen dr. Korošec. Banu Leginji so bile izdane instrukcije za slučaj, da bi bilo treba vzdržati red s silo. Armijski poveljnik v Zagrebu mu bo v tem slučaju pomagal z vojskovanjem. Za časa zborovanja Radićevcev je prepovedano točno opoziti plač.

Konstantin se vrne na Grško.

LDU - Pariz, 6. dec. Sotrudnika lista »Matin« je izjavil dr. Strett, da bo kralj Konstantin v petek ali v soboto odšel v Ateno.

LDU, Pariz, 6. decembra. Kaker poroča »Matin«, se je ljudsko glasovanje na Grškem izvršilo popolnoma mirno. Vozelozelozi pristajajo se glasovanja niso udeležili.

LDU Pariz, 6. dec. V Atenah so bile velike demonstracije za kralja Konstantina.

na, katerih se je udeležila ogromna množica.

London, 6. dec. (izvirno poročilo.) Doznava se, da je londonska konferenca sklenila proglasiti finančni bojkot Grške. Ako zasede kralj Konstantin grški prestol. V tem primeru se Smirna odvzame Grčiji in pride pod turško suvereniteto, toda pod kontrolo antantnih sil.

POSILANCI MORAJO PRISECI KRALJU DRŽAVI IN NARODNEMU EDINSTVU.

LDU Beograd, 6. dec. V postavljen za konstituante je bila sprejeta odredba, da morajo vsi poslanci prisesti kralju, državi in narodnemu edinstvu. Vseh poslancev, ki se bi prisegli ali ki bi pri tem stavili kake meje, bo s tem izključil svoj mandat.

GOVORI POSAMEZNIH POSILANCEV PRI RAZPRAVI O USTAVI.

LDU Beograd, 6. dec. Načrt novega poslovalnika, ki je bil sprejet v ministrskem svetu, se bo danes razdelil ministrom. Po tem poslovalniku govorijo posamezni poslanci v konstituenti pri razpravi o posameznih členih ustave ne bodo smeli trajati dalj kakor polnurno uro.

LAGINJA IN DRINKOVIĆ PRI REGENTU.

LDU, 6. decembra. Ban dr. Laginja in minister dr. Drinković sta bila danes sprejeta v avdienci pri regentu.

NAKNADNE VOLITVE V SOMBORSKEM OKROŽJU.

LDU, Beograd, 6. decembra. Pri naknadnih volitvah v somborskem okrožju je zmazala lista socialdemokratske stranke. S tem dobijo socialni demokrati en mandat več.

DRAŠKOVIĆ OZDRAVEL.

LDU Beograd, 5. dec. Notranji minister Milorad Drašković, ki je bil nekaj dni bolan, je ozdravel in se je udeležil seje vlade in glavnega odbora demokratske stranke.

NAŠI DELEGATI ZA ZVEZO NARODOV V ZENEVI.

LDU Beograd, 5. dec. Jugoslovansko združenje za zvezo narodov v Beogradu je določilo za svoje zastopnike na kongresu zveze narodov v Zenevi g. Ivana Zulevića, dr. V. dr. Jovanovića.

HARDING ZA GRADITEV AMERIŠKEGA BRODOVJA.

LDU, Washington, 6. decembra. Novo izvoljeni predsednik Harding se je v nočem svojem govoru izjavil za obsežno graditvo ameriškega brodovja. Dohodki se ne doseže splošno razoročevanja.

Trumbić o rapalski pogodbi.

LDU, Split, 6. dec. Včeraj je na številno obiskanem shodu dr. Trumbić poročal o rešitvi ladjarskega vprašanja na rapalskem sporazumu. V začetku svojega govora je omenjal razvoj ladjarskega vprašanja od njegovega početka do končne rešitve. Položaj ob prihodu v S. Maroberto je bil neenak. Na eni strani je bila Italija, velesila, ki je imela v roki zastavne linate: Londono, neozdobo in okupirana ozemlja. Na drugi strani smo bili mi mala država s tankoznamim omejenim pravom. Anglija in Francija sta kakor je grof Sforza omenil v parlamentu prirorčali sporazumi, opozarjajoč da so li ma vezane roke z londonsko pogodbo in da ne moreta drugače intervenirati. Takol na prvi seji se je pokazalo, da se na diplomatskem niti naši interesi nekrivajo, da na se bistveno razlikujejo v teritorialnih vprašanjih. Razlika je bila toliko, da se je zdel sporazum brez novih poretov izključen. Italijanska delegacija je bila pripravljena odnehati glede Lovatca Kustva in Klisa, izjavila na le. Na ne moremo da bi odstojila od kakih drugih glavnih točk. — Za naše delegate je nastal težak položaj sričo velike odgovornosti, ki s. lo morali sprejeti nase. Bili sta dve možnosti: da delegacija sprejme italijanske pogoje ali da prekrši vprašanja. Ako sprejmemo ponudbo, tako smo se zavedali žrtvujemo velik del našega naroda Italiji, ki do bi predominalen položaj na Jadranu ker dobi oporišče na vzhodni obali. Na drugi strani na nam je bilo lasno, da bi prekinjenje pozvali oporišče odnehati in da bi za dovoljen čas izpustili možnost, da se nam vrne okupirani kraji, neokupirani pa da ostanejo še dalje pod tujo kontrolo. Razen tega bi oiačili v tem primeru elemente ki računajo na razpad naše države s tem da bi zopet trpel naš prestiž v inozemstvu. Dasi s težkim srcem smo zato sklenili, da sprejmemo glavne pogoje. Z rapalsko pogodbo smo glede Sušaka in Zadra dosegli uspehe, ki se ne smelo podcenjevati. Sklenili smo z Italijo sporazum diplomatskega značaja proti povratku Habsburgovcev (1). Ni dvoma, da so bili z novo situacijo na Jadranu žrtvovani znatni deli našega naroda toda žrtvovani so bili ideji neodvisnosti in konsolidacije naše države. Končno je vprašanje naših meji ki je največje važnosti sričo konstituante. Nenrecenlivo važnost je dobiček, ker smo dosegli popolno neodvisnost brez omejitve naše suverenosti na suhem in na morju. S tem je rešeno tudi vprašanje Crne gore in so na mah uničene naše onih, ki so v Crni gori iskali oporišče za rušenje in razpad naše države. — Na koncu je dr. Trumbić polasni zakaj se niso moge zahtevati varancije za naše brate, ki pridejo pod italijansko suvereniteto tako kakor so jih dobili Italijani v Dalmaciji. Po sklepu mirovne konference se je namreč to načelo naložilo samo malim državam, ne pa velesilam. Vendar je italijanska delegacija obetala, da se bo v italijanskem parlamentu podala taka izjava, da je v usodnem času graditve do zadostno zavarovana prava naših rojakov v kraljevini Italiji. Dr. Trumbić je končal svoj govor z izjavom, da je v usodnem času graditve naše nove skurke zgodovine delal kakor je vedel in mogel za ves naš troimenski narod, da je njegova vest čista in dasi nima ničesar očitati: bodoči rodovi bodo imeli o tem izreči svojo sodbo.

Priloge "JUGOSLAVIJA"

Rogian

KRALJEV VITEZ.

na zadnji strani

Pred demisiijo.

Vlada odhaja. Vseposredni prihajajo ugibanja o kombiacijah in prvi novega kabineta.

12. decembra se začne — naplno vsaj — konstruktivno delo v državi. Tembol se moramo oglasiti proti vsemu, kar spominja na stare metode uničevalnega dela naših političnih struk. Nihaker se ne moramo strinjati z načelnim boja, ki se ga uvelj in ga, kakor vse kaže, mislijo nadaljevati razna glasila proti stariu političnim nasprotnikom.

V mislih nam je Radić, oziroma njegovih 48 mandator. Te dni smo čitali v neklih listih vsa mogoča sumničenja o Radićevih namerah in naklepih proti državi. 8. decembra naj bi izbruhnila po Hrvatškem revolucija, ki jo misli uprizoriti boljački svojvoda. Sam odhajajoči ministri predsednik je smatral za potrebno, da objavi proti takim nakazam uradno izjavo.

Kljub pisani preteklosti izvoljenega poslanca Stipe Radića ne verjamemo v hrvatsko revolucijo. Vse vesti o tem so menda le praktike in poskušani baloni partizanskih korilov, ki nadaljuje svoje nečedno delo po stari navadi. De revolucije bi pa mogoče res prišlo tedaj, če bi jo izgorčeli in »neselbeni« službeni patrilorje kot reakcije proti samim sebi le kaj dolgo izjavljali.

Danes moramo računati na delo in pomoč vsehogar. Najmanj se bo pa dala izsiliti iz konstituentne grupe 88 zastopnikov »Seljaške stranke«. Seveda si moramo biti pa na jasnem, da bo ustavotvorna skupščina morala smatrati vse načrte o uničitvi države, ki bi jih rada navrgla svojim dedicem sedanje ustrojeno vlada, za prazen papir. Čudovito stopnju pomarjanja karkršekoli logike kažejo do-

mevanja in vesti, ki bi nam razjasnile notranji listi za svojih avdntnih mestih z dele nove ustave. Vsi vemo, da je organizem dve leti bolehal, v veliki meri bolehal vsled nesposobnosti državnikov. Predstavništvo ni bilo voljeno in se predstavništvo ter taka vlada naj bi vezala roke izvoljenim ljudskim zastopnikom?

Ni izključeno, da bo prevzela nova vlada res kake tezaevne garantije. Izključeno pa je, da bi smatral novi parlament take obveznosti za trajnoveljavnost. V tem oziru si nabirz ali sedamti z. Vesnič ne dela nikakih iluzij.

Zato je pa treba skrbeti, da se osemogodišnim mogočim podobitvom strasti in izrabljanje moči proti novim izvoljenim poslancem. Vsake trile delovanje vodi do bolj globoke v prepah in gnilobe ter onemogoča konsolidacije.

Konstitucije nam bodo delali nove moči. Kake se bo orientiral parlament, nam bo pokazal brez dvoma že prvi teden sejanja ustavotvorne skupščine. Pa dolgom času, ko smo dobili vendarle svoje narodno zastopstvo, se osemno dovolili, da bi se kakorkoli in v kateremkoli nemenu metala polena pod noge delavcem, ki hočejo priti do besede v beograjski zbornici. Nadaljevanje bujskajočega žurnalističnega boja, pavšalna sumničenja in politikanje državi nevarnih namenov mora prenehati, pa četudi je treba pri tem poudariti samoga — Radića.

Delo novih ljudi se bo pokazalo v sedmih dneh. Predno se zazrejo vsaj smeri tega dela, se moramo ravnati v javnosti proti neveljavljenim poslomcem res kot proti svojim poslancem.

Radićevci, ki bi jo radi ustavotvorni konstituenti umirajoči bogovi, ne bomo morali novega življenja.

POLOŽAJ AVSTRISKE NADVSE KRITIČEN.

Dunaj, 6. dec. (izvirno poročilo.) Zvezni kancelar dr. Mayr je danes sprel tu- in inozemske časnikarje ter jim je naznanil, da je finančni položaj avstriske republike nadvse kritičen in da bodo razpoložljiva živila zadostovala samo do konca meseca decembra. Za januar in februar krediti še niso dovoljeni. Neohodno potrebno je, da se še decembra meseca sprejme pooblastilen zakon, da bodo krediti za nahavo živil na razpoloženje. Zvezni kancelar je tudi opozoril na velikanske izdatke za uradništvo in na različne stavke in je izjavil, da se je pri teh okoliščinah polavila nekaka anarhija. Bol proti tej anarhiji je drva naloga vsake vlade.

URADNIŠKA STAVKA NA DUNAJU.

Dunaj, 6. dec. (izvirno poročilo.) Danes je pričelo stavkati 19 skupin državnih uradnikov, približno 25.000. Posledice stavke se že opazijo. Finančne blaginje, urad za kolke in takse ter državne centralne blaginje so zaprte. Tobak se ne izdaja, davkarje ne uradujejo. Vendar pa stavka ni splošna. V zveznih deželah se uradniki še niso pridružili stavki.

Berlin, 6. dec. (izvirno poročilo.) V Nemčiji grozi stavka državnih uradnikov. Za sedaj izjavljajo poštni uradniki pasivno rezistenco.

MADŽARSKA IN ČESKOSLOVAŠKA.

LDU, Praga, 6. decembra. Kaker javlja »Pondelnik«, je poslanec Horozovsky stavil radi državi sovražne agitacije madžarskih krščanskih socialcev vladi interpelacijo, v kateri trdi, da madžarska vlada se propagande oficelno podpira. Agitacija se vzdržuje z madžarskim denarjem in pod patronanco madžarske vlade deluje v Budimpešti slovaška centrala s posebnim vojaškim polidovolnim oddelkom. Interpelacija opozarja na zvezo madžarske ljudske stranke z levčarskimi strankami in razkriva načrt upora, ki se je pripravil meseca avgusta t. l. Poselnik Ruday, voditelj madžarskih krščanskih socialcev je bil aretiran, ko je ravno hotel prekoristiti mejo. Pri njem so našli mobilizacijski načrt.

SPOR V ZVEZI NARODOV.

Argentinci odšli.

LDU Ženeva, 5. dec. Voditelj argentinske delegacije Puevredom je danes popoldne izročil predsedniku zveze narodov Hymansu pismo, v katerem naznanja, da se smatra argentinska delegacija za primorano, da izlavi, da ne more več sodelovati pri nadaljnjem delovanju zborovanja zveze narodov. V pismu smotnina delegat na argentinske sredstve in izjava: Mislimo smo da se bodo naši predlovi vnoševali kakorhitro bo to mogoče, ker se nanašajo na vračanja, ki so zelo važna za ustavo zveze. Glasovanje na le napravilo našemu upanju konec.

ITALIJANSKI SENATORJI D' ANNUNZIO.

LDU Rim, 6. dec. Kakih 100 senatorjev je noslalo D' Annunzio brzojavko, v kateri mu priporočajo zmernost in va svare pred prelivanjem bratske krvi.

ANGLEŽI SE POGAJAJO S SINFAINOVCI.

LDU London, 6. dec. »Times« priobčjuje vesti, da se je vlada začela pogajati s sinfainovci.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

6. decembra:

Valute in devize.

Zagreb: avstrij. krona 28—29, francoski franki 845—850, napoleonidori 460—464, marke 195—198, italijanske lire 465—500, funti 470—485.

Curib: 8.77 1/2, Newyork 641, London 22.22, Pariz 38.15, Milan 22.85, Praga 7.60, Zagreb 4.60, Budimpešta 1.40, Dunaj 190, avstrisjske krona 1.30.

Dunaj: Zagreb 382.50—387.50, Budimpešta 98.75—100.75, Praga 641—646, Varšava 85—87, češke krona 649.50 do 654.50, dinarji 1522.50—1542.50.

Praga: Dinarji 234, marke 119.75, svic. franki 1339.50, lire 304, franc. franki 520.50, funti 364, dinarji 86, avstrisjske krona 15.15, poljske marke 13.24.

Effekt.

Zagreb: Banka za Primorje 1025—1033, Jadranska 1900, Jugoslovanska 605—610, Ljubljanska kreditna 990—950, Prastredona 8950—9050, Riječka banka 520—525.

Načrt naše ustave.

Dopisniku zagrebškega »Jutarnjega lista« je dal minister za konstituantno dr. Laza Marković sledeča polasnila o našem ustavnem načrtu:

»Bivši minister za ustavotvorno skupščino Stojan Protić je izdelal načrt ustave za našo državo, ki naj bi služil za podlago naše ustave. Ko je dr. Vesnić ponovno obrazložil vlado ter sem jaz prevzel referat ministra za konstituantno, se je sklenilo, da se ne vzame za podlago naše ustave Protićev ustavni načrt. V tem smislu je ministrski svet napredil razpravo o ustavnem vprašanju in na podlagi sklepov ministrskega sveta se je izdelal nov načrt. Danes soelaša cela vlada s sedanjim načrtom ustave, in prepričan sem, da ga ni ministra, ki bi bil proti niemu.

Sedanjí ustavni načrt je v glavnem izdelan po splošnih nazorih ministrskega sveta. Med sedanjim in Protićevim načrtom je nekaj razlike.

Glavne točke naše ustave so: naša država more biti samo ustavna in parlamentarna monarhija z dinastijsko Karagorjevičev. V organizaciji države smo strogo in dosledno izvedli idejo edinstvene države v vseh oblikah državne organizacije: ena zakonodajna, ena upravska in eno sodstvo. V vprašanju notranje uprave smo stvorili manjše upravne jedinice s samoupravnimi občinami, okraji in oblastmi. Maksimalno število oblasti je 35, ki bodo obsegale od 250 do 600.000 prebivalcev. Samo oblasti Beograda, Zagreba in Ljubljane smejo imeti do 800.000 prebivalcev.

(Slovenija bo najbrže razdeljena v dve oblasti (pokrajini) in sicer bo obsegala prva Ljubljano in okolico z Zumberkom, Trbovljami, Hrastnikom in morda tudi Brežice. Področje druge oblasti na bo obsegalo slovensko severno Stajersko s Prekmurjem in Medlimurjem. Središče te oblasti bo v Mariboru. Op. ured.).

Organizacija teh oblasti se izvršuje z zakonom o ureditvi oblasti. Oblasti imajo svoje samoupravne organe, svojo skupščino in ta skupščina voli iz svoje srede posebne odbore. Ti odbori so izvrševalni organi uprave oblasti. Odbor dela tako in toliko, kakor in v kolikor je to spodoblasten od skupščine. Skrbijo za blaginjo, ekonomsko javna dela o napredovanju gospodarskih koristi in vseh strok poljedelstva: briga se za ljudsko zdravje za prometne ustanove ter za vse, kar spada v področje kraljevine varnosti. Za vse te posle ima skupščina oblasti pravico izdati predpise, ki nosijo naslov uredbe. Uredbe morajo odgovarjati zakonu in ustavi. Načelnik oblasti je šef državne uprave, katerega imenuje kralj. Ta načelnik ima pravico izbirati in imenovati nižje uradnike. Oblasti ima tudi svoj proračun. Ustava odreda kazensko sodišče za eno pokrajino. Organizacija sodstva se ureja s posebnim zakonom. Administrativna sodišča prve stopnje so uvedena radi boljše uprave, tako da se vsa sodna sodišča administrativnemu sodišču prve stopnje. Organizacija vojske je urejena tako, da se razteza na vse moško prebivalstvo ki je podvrženo splošni vojaški dolžnosti. Sestava serata odgovarja francoskemu sistemu. Senat bo imel 100 članov, senatorjev, ki jih bodo volili

občinski odborniki. Senat bo tako urejen, da se vsako leto izvleči ena tretjina novih senatorjev. Ti bodo morali biti stari najmanj 40 let ter imeti najmanj srednjo ali pa strokovno šolo. Poslanec je določen na vsaj 40.000 prebivalcev po eden. Predvidena je splošna volilna pravica, ženska volilna pravica pa se uredi s posebnim zakonom.

Poslovnik za konstituantno.

Beograd, 4. dec.

Minister za konstituantno dr. Laza Marković je po načrtu poslovnika za konstituantno, ki sta ga izdelala St. Protić in komisija za izdelavo ustave, izdelal nov načrt poslovnika, ki ga je pregledal ministrski odbor in ki ga je že sprejel ministrski svet v celoti. Vlada hoče za podelitev donoldne povahiti člane volilnega odbora, da pregledajo ta načrt. Nato se bo poslovnik proglasil z naredbom. Po tem poslovniku bi otvoril ustavotvorno skupščino najstarejši poslanec, ki bi bil ali Nikola Pašić ali pa dr. I. Tavčar. Kvorum bi znašal v skupščini za navadne sklepe 140 poslancev, medtem ko je za sprejem ustavnih predlogov določen poseben kvorum, ki znaša ena nad polovico celokupnega števila poslancev, t. j. 209 poslancev. Po omenjenem načrtu poslovnika poslanecem ni dovoljeno vlaganje interelacij, temveč so dovoljena samo kratka vprašanja na ministre, vendar pa obstoje tudi vprašanja omejitve. Vsa vprašanja in odgovori smejo trajati največ pol ure nredno se preide na dnevni red in se morajo staviti vprašanja samo trikrat na teden. Ta načrt poslovnika, ki se bo objavljal v »Službenim Novinah«, bo veljal za prvo poslovanje ustavotvorne skupščine, ki ga bo lahko poznele izpremenila, ako se ji bo zdelo primerano.

Vlada in Radić.

Beograd, 5. dec.

Presburo javlja uradno: Povodom nameranih sklepov in demonstracij Radićeve seljačke stranke v Zagrebu 7. in 8. t. m. se čuti predsednik ministrskega sveta g. dr. Vesnić primoran izjaviti nastopno: Navaleni na avstrijsko in madžarsko pohovanje oneriralo gotovi politiki v naši ujedineni kraljevinu še danes s oboji o nekem izvenzakonom stanju s težnjo, da tem potom, nasprotujočemu redu v vsaki državi vsilijo celokupnosti svoje posebne volje. Vendar na mora biti vsakdo v naši državi na čistini v tem, da so volitve dne 28. pr. m. bile izvršene v vsi državi kot enotni, nedeljivi celoti in da moremo na ta način izvoljeni poslanci izvršiti svoje mandate edinole v ustavotvorni skupščini, ki se po zakonu sestane 12. t. m. v Beogradu. Edino tukaj na našem, ki je na vsem civiliziranem svetu nesporno, sprejeti sklepi bodo imeli ustavno in zakonito moč. Z ozirom na to ne morem verjeti, da bi resni politični ljudje, med njimi niti g. Radić s svojimi prilatelji, mogli nameravati kakih drugih manifestacij. Vlada je odgovorna za red v vsi državi ter ne ho do ustila da se ta ruši niti v Zagrebu povodom zborovanja senačke stranke. Ako pa se to

vendar zgodi, bodo za to odgovorni merodajni krivci, z drugimi besedami, poleg izgredukov vodstvo stranke same.

Slovenski javnosti.

Trbovelska premožokopna družba nam poroča z ozirom na pod zgorajšnim naslovom objavljeno notico v »Jugoslaviji« z dne 5. t. m. sledeče:

Gosp. Anton Hlebec, tajnik Saveza rudarskih radnika v Trbovljah, je v svojem članku navedel nepravilne podatke, tako n. pr. navajala, da znašajo sedanje plače koparjev 33.86 K, podkoparjev 30 K, vozačev 23.74 K in deklet in mladoletnih 17.93 K.

O priliki zadnjih pogajanj z našim delavstvom, ki so se vršila z zastopniki delavstva vseh strank, se je uradno ugotovilo, da je bil povprečni zaslužek našega delavstva v mezdini peritodi od 21. avgusta do 18. septembra z vsemi dokladami vred na osemurni delavnik sledeči: Koparji z rodbino brolečo ženo in 2 otroka povprečno 100.77 K; koparji učenci z rodbino brolečo ženo in 2 otroka povprečno 92.48 K; tesarji in zidarji z rodbino brolečo ženo in 2 otroka povprečno 89.16 K; strojni strežniki in kurjači z isto rodbino povpr. 79.11 K; kovači z isto rodbino povprečno 84.39 K; razni drugi delavci z isto rodbino povprečno 77.23 K; vozači — samski povprečno 44.03 K; dekleta in mladoletni dečki, ki žive večinoma v skupnem gospodinstvu staršev in svoicov in žive vsled tega z sodohodki istih 36.25 K. K temu zaslužku še pride prosto stanovanje in za oženjeno delavstvo v kateregoli konopev in za samsko delavstvo v rudniških stanovanjih deputatni premož. Povprečni zaslužek od omenjene plačilne peritode je bil v naslednji plačilni peritodi celo nekaj višji.

Na posamezne mezdne kategorije odnase delavstva: Koparji in koparji učenci 30.19%, tesarji in zidarji 4.28%, strojniki in kurjači 4.38%, kovači 4.62%, razni delavci 27.91%, vozači 14.08%, dekleta — dečki 14.54%.

Na podlagi navedenih podatkov proučena družba izjavlja, da ni bilo družbino delavstvo času primerno plačano ali ne.

Rusko-poljske zadeve.

Varšava, 5. dec.

Zunanji minister Sapieha je prejel od ljudskega komisarja za zunanje zadeve Čičerina brezlično brzolavko, v kateri izraža Čičerin svoje začudenje nad tem, da predlaga poljska vlada, naj bi se mirovna pogajanja vršila brezličnim putem in ne poim delegacij. Nobenega pravice vzroka ni za to, da bi se pogajanja vršila drugače, kakor s pomočjo delegacij. Čičerin očita poljski vladi, da je kršila določila prethodne primirne pogodbe v več primerih. Posebno je poljska kršila ta določila s tem, da je podpirala Petliuro in Balahoviča. Ruska in ukrajinska vlada predlaga, naj se dalo predsednikom delegacij podrobne instrukcije glede programa mirovnih pogajanj in naj se omogoči, da se za mirovna pogajanja v prvi priliki določi kdaj in kje naj se končnoveljavno končalo. Dalje oči-

ta Čičerin poljski mirovni delegaciji, da je zakrivila odzodenje pogajanj v Rigi, ker njena pooblastila niso bila zadostna in da je preporno prišla k pogajanjem in tako zavlekla pogajanja. Ruska in ukrajinska vlada podariata, da moreta dati vojaška jamstva samo tedaj, če sta od vseh sovražnih vlad že preleli ista jamstva. Ruska in ukrajinska vlada sta prepričani da pride v Rigi do gotovega in trajnega miru. — Kot odgovor na to noto je poslal knez Sapieha moskovski vladi brezlično brzolavko, v kateri naznanja, da je vsebino note že sporočil poljski delegaciji v Rigi.

Posvetovanja v Londonu.

Pariz, 4. dec.

Poročevalec »Agence Havas« je brzolavil iz Londona: Konferenca je končana. Ministrski predsedniki so se popoldne ostali skupaj, če bi eventualno prišla poročila iz Aten. Več vprašanj, o katerih v prejšnji noti niso mogli razpravljati, so vzeli v pretres. Med temi vprašanji je tudi zadeva trgovinskih odnosov s sovjetsko Rusijo. Strokovniaki, ki se sestanejo v Bruslju, se bodo pečali z vprašanjem vojne odškodnine kakor tudi z ukrepi finančne značaja, ki bi jih bilo treba določiti, če bi kralj Konstantin zoned zasedel prestol. Poročevalec pristavlja, da se ministrski predsedniki glede grškega problema popolnoma strinjajo. Če bi se sklenilo, da naj kralj Konstantin zo-

pet zasede prestol, bi poslanki vseh treh velesil v Atenah ter obe komisiji, ki delujeta tamkaj, naznanili grški vladi, da se finančna pomoč ustavi. Že poziv kralju Konstantinu, naj zoned zasede prestol, bi avtomatično in takoj povzročil, da bi se krediti treh velesil ustavili. Ministrski predsednik Levgues je izjavil zastopniku »Agence Havas« da je zelo zadovoljen s pogajanj. Levgues se tutri vrne v Pariz.

Beleške.

Na cirkus

Čaka in se ga veseli — Josfo Kremen. Takole pravi glede »predstave«, ki jo bo urizorila po njegovem mnenju beogradska konstituenta: »V osmih dneh se dvigne zastor. In predstava se začne Bog dai srečo! Mi smo pripravljene ploskati, vzkljkati in vence metati na oder. Kdo bo prvi injak? Kdo postane naš prvi ljubienec? Kdo zalaga duhovitega snlekarija? Mogoče je mož za del pravo štimungo. Pa na vsa ta vprašanja ne vemo odgovoriti niti ml. Edino na poslednje, ki ga je v svojem članku zastavil naš prilatelj Kremen se nam zdi da bi odgovorili: »In kdo poskrbi za humor? vprašuje g. Josin Kremen. I — kdo drugi kot g. Josin Kremen!

Za fimerat pameti.

Veliko je dosegel Abditus s svojim prevodom Machiavellijevega »Vladarja«. Iz bogatega rezervoarja je zadel celo naš Kremen svoj — fimerat.

Razna poročila.

Politične konferenca.

LDU Beograd, 5. dec. Ministrski predsednik Vesnić je večeraj in danes dal časa konferenci z g. Pašićem.

Posvetovanje kmečkih strank.

LDU Beograd, 5. dec. Poslanci zemljoradničke stranke so pozvami v Beograd do 6. t. m. O. Avramović je odpotoval na kongres vinogradnikov v Zagreb, kjer so sestane z vodio hrvatske seljačke stranke.

Wrangel ostane v Carigradu.

LDU Beograd, 5. dec. Ruski veleposlanik urad trdi, da general Wrangel ne odide iz Carigrada. Povodom italijanskih vesti o pogodbi med Francijo in Jugoslavijo glede izkrcanja Wrangelove vojske v Boki Kotorski je izdala francoska vlada domostil, v katerem javlja, da bo soplezala Jugoslavija samo ruske boruono, se pa tudi četa.

Teodorov odpotoval v Prago.

LDU Beograd, 5. dec. Tukašnji bolgarski poslanik Teodorov je odpotoval v Prago.

Bonomi in D'Annunzio.

LDU Berlin, 6. dec. »Lokalanzetger« javlja iz Lugana: Bonomi je izjavil D'Annunziovemu zastopniku v Rimu, da je bila blokada proklamirana valod napadnega tomatenja ukazov. D'Annunzio je odgovoril na to, da bo regenza Reke za enkrat odstopila od napovedbe vojnega stanja pod pogojem, da Italijanska vlada poploma razveljavi sovražne Cavizileve ukrepe proti Rigi.

Francija bo ščitila Wrangelove mornarice. LDU Pariz, 5. dec. Po vestih iz južne Rusije je Francija izjavila, da bo ščitila Wrangelove mornarice. Glavno oporišče vojni ladih bo Bizerta, trgovinske ladje pa bodo odšle v Toulon.

Iz češkega parlamenta.

Praga, 4. dec. (Izvirno poročilo.) V zbornici je bilo danes glasovanje o finančnem zakonu. Glasovalo se je v več delih. Pred-

loza je bila sprejeta z glasovi čeških strank proti glasovom poslancev nemško-mošćanske, socijalno-demokratske in češke komunistične stranke. Med predčitanjem številnih resolucij je prišlo do več ostrih sporov, tako da so nemški meščanski poslanci korporativno zapustili zbornico, ker so bile resolucije, ki so jih predložili Nemci, odklonjene. Predsednik je moral prekiniti sejo, da se duhoviti pomirijo.

Socijalistično zborovanje v Švic.

LDU Bern, 5. dec. Danes se je tukaj sestala mednarodna ljudska konferenca, ki sta jo sklicali neodvisna socialistična stranka Nemčije in švicarska socialno-demokratska stranka. Konferenca, ki je sestavljena izključno iz zastopnikov onih socialističnih strank, ki so nastopile za drugo internacionalo, se uradno udeležuje Crispian, Ledebour, Hilferding, Rosenfeld (Nemčija), dr. Fridrich Adler, dr. Otto Bauer (Avstrija), dr. Karl Černak (socialistična delavska stranka). Zadržni zastopa Čečkoslovaško.

Konoe sevržnosti z Želigovskim.

LDU Vilna, 2. dec. V zamisli promitja, sklenjenega dne 24. novembra, so 30. novembra opolnoči prenehale sovražnosti med Kownskolitvansko in Osrednjelivansko (Želigovskij).

Bivša nemška cesarica umira.

Amsterdam, 4. dec. (Izvirno poročilo.) Poročila iz grada Poorna slovejo, da po jemalo moči bivše nemške cesarice in da srce utripa nerodno. Zdravniki smatrajo njeno stanje za kritično. Bivši cesar Viljem je obdel za živčno potrtostjo.

Trile francoski komunistični vodje se smrtno ponesrečili. Po poročilu iz Stockholma so se smrtno ponesrečili na neki ladji francoski komunistični vodje Leifvre-Lepetit in Bergues, ki so se vračali z moskovskega kongresa.

Dalibor.

Naš operni ansamble se je precel dolgo pripravil na urizoritev »Dalibora« in prepričan sem, da se le z dirigentom g. ravnateljem Friderikom Rukavino in režiserem g. Franom Bučariem na čelu pošteno in veslino trudil za kolikor mogoče dostojno izvedbo tega lenega gledališnega dela. Uspeh je žal za trudom zaostal, vsaj zame, ki mi je »Dalibor« nepozaben iz Narodnega divadla v Pragi, kjer ga dirigira in v zorno njegovo partituro interpretira ženi-tni smetanovski dirigent šef opere Karel Kovačovic. Res je, da vsak dirigent noda glasbeno delo na svojem okusu, po svoji individualnosti, vendar na ne sme biti toliko samosvoji, da bi skladateljevih intencij ne uošteval, zlasti nredniov tempa ki so v partituri natančno označeni po metronomu. Tako n. pr. značilni motiv usode, ki se oglasi kmalu v predigrju in se vrača skozi vso opero, če hoče učinkovati tempo, usodopolno, tako kot se Smetana misli, ne prenese za las hitrejšega tempa kot metronom četrtinka 66. Isto vella za medirjo (O mol) pred I. izpremeno II. delanja, dalje za Adacio četrtinka 54 (zbor po recitativu enega sodojnikov

I. del.), potem vsaj za začetek prekrasneva dvosneva Dalibora in Milade (II. del. v ieci), ki sele proti koncu accleriran in crescendoiran ostavi lep vtis enega najboljših plodov Smetanove muze. Orkestratnemu uvodu priroda kralja Vladislava je manikalo dostolanstvenosti in veličastnosti. Nasprotno pa so bili deli onere, katerim se prilleva hitrejši živahnosti temno, podani mnogo boljše in bližje duhu Smetanove glasbe, n. pr. zbori II. delanja. V splošnem orkester ni bil posebno točen in precizen v spremljanju solistov dostikrat premočan, presilen. Edino vzorom in pohvalno izleto je napravil pri krasnem ženskem zboru (H dur) ob Miladini smrti v zadnjem delanju.

Režija je imela pri prvi predstavi nesrečen večer, pri rentizah se je marsikaj popraviło in uglađilo. Scenična oprema dela čast molstru Skružniku.

Med našimi solisti sta bila edč. Richterleva in g. Drvota edina poklicana za kreasio vlog Milade in Dalibora. Čutila sta se doma in sta zato tudi izbornu uspeła. G. Romanovski, ki od vloge do vloge bolj dokazuje svoje sposobnosti, le dostojanstveno predstavil in del kralja Vladislava. Tudi se to hitro priučil

našega jezika ter razločno in pravilno izgovarja besedilo. V vlogi sirote Jitke je nastopila edč. Thalerleva, ki le zlasti iskreno občuteno in v srce segaioče s pridruženim glasom pela arijo ob Miladini smrti. Prav dobra sta bila v luhkem dvosnevu z Vitkom g. Šindleriem v začetku II. delanja. — Ječaria Beneša je pri prvi predstavi, dasi tako prehlafen, del g. Pisarevič, pozneje ga je pohvalno nadomeščal g. Zatev. ki le vlogu del v poliskem jeziku. — Povelnik straže Budivoj g. Zorman je bil v »Daliboru« mnogo boljše kot donavdi, sodniki so stanu primerno opravili svoje vloge. —

Z opernim zborom smo vedno zadovoljni. Zakaj le v »Daliboru« pri prvi predstavi sila boleče vstopal. ne vem. Pri nadaljnjih predstavah je dobil več noguma in so zlasti zbori II. delanja doseeli neskaljen vtis. Zenski zbor že dolgo ni tako fino dinamično nel kot v Daliboru zadnji zbor III. delanja.

Vobče se mi zdi, da se »Dalibor« od predstave do predstave boljša. želeni bi bilo seveda, da se nam predstavi z uspehom, kakoršnega od zmožnosti našega ansambla in orkestra vedno smemo pričakovati. P.

Gospodarstvo.

+ Strojno olje. Odsek ministrstva za prehrano v Ljubljani ima v zalogi nekaj strojnega olja po 26 K za kg franko sod. Reflektanti naj se obrnejo za nakazila ne posredno na imenovani odsek.

+ Vprašanje žel. proge Kočevje-Brod-Moravica. Dr. Ribar in dr. Trinajstić sta poslala ministra za javna dela, naj vlada čimprej prične z gradbo železniške proge Kočevje - Brod - Moravica, da bi Slovenija dobila zveze z baroško in bakarsko luko.

+ Železniška proga Užice - Vardište, ki je 50 km dolga, je deloma že dogotovljena. Ta železnica bo zvezala Bosno s Srbijo in tako tudi dolino Donavo z Jadranskim morjem.

+ Paketni promet z Italijo. Da se olajša promet zavojev med Italijo, Čečkoslovaško in Jugoslavijo, se bo v Trstu ustanovil poseben odsek za prehod mej.

+ Za trgovsko krogo. Ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu sporoča trgovskim krogom, da se v svrhu odprave nakopičenega blaga ustavi z 12. decem.

brom t. l. sprejemanje blaga v polnih vagonih za Beograd loco in transit. Ta odredba se nanaša samo na pošiljke z ozemlja zapadnih ravnateljstev in prekosaških prog za Beograd loco in transit. Izvzete so le pošiljke premoga, vojaške in železniške pošiljke, ki se bodo tudi v bodoče sprejemale in odpravljale v uocmenjenh količinah.

+ Ureditve železniške zveze s hrvatskim Primorjem. Te dni so se vršile pri zagrebški železniški direkciji državnih železnic konference, na katerih se je obravnavalo vprašanje ustanovitve novih in ureditve že obstoječih železniških prog.

+ Vstavljeni vlaki. Beogradska železniška direkcija je sklenila, da se opusti vsled pomanjkanja potnikov na progi Vlakovi-Beograd mešana vlaka št. 33 in 34 na progi Beograd-Novi Sad pa osebni vlak št. 236.

+ Pariški razgovori glede »Južne železnice«. V kratkem se bodo začeli v Parizu razgovori med Družbo Južnih železnica in delegati na tel železnice zainteresiranih držav.

Dnevne vesti.

Delo razmeščenih komisij
na Stalerskem so bile vsled zime prekine in odložili na pomlad. Slovenski krogi niso bili pripravljeni na prihod ter se zbrali na posvet, kjer bi se naj ves teren temeljito predelal ter se dala našemu članu podrobna direktiva za zagotavljanje naših zahtev. Le tako je mogoče, da ne doživimo še hujših krivic, kakor so nas zadele v prvem sektorju.

Spajalčevič ne pozna Nemcev.
V zboru zveze narodov je naš delegat Spajalčevič izjavil, da se obnaša Avstrija korektno napram naši državi ter kaže dobro voljo izpolniti mirovne pogoje. Ta izjava je največje pripomočilo, da je bilo sklenjeno, da se Avstrija sprejme v zvezo narodov. Ako bi bil Spajalčevič le nekaj časa živel na Koroškem ali v sosedstvu z Nemci slohi, bi pač ne podal take izjave.

Eno- in desetkronske bankovce vzame finančna uprava iz prometa do 1. januarja 1921. Tozadnja naredba se razlasi. Čim pride z Dunaja zadostna količina tam naročenega novega kovanega denarja, državne blazine bodo sprejemale te stare bankovce samo še do 1. januarja. Skrajni čas je, da pridejo te banke, ki že nimajo več nobene oblike iz prometa. Križ je zlasti z dvo- in enokronskimi bankovci, ki nosijo vsakovrstne žige, pri katerih človek nikdar ne ve, če so pravi ali ponarejeni. Radi tega se jim tudi povsod branjajo.

Tudi Kočevski so z volitvami zadovoljni. Kočevski Nemci, v kolikor so slohi bili pripravljeni k volitvam, so večinoma glasovali za SLS, en del pa tudi za SKS. — Gospodarsko glasilo Kočevarjev »Der Genossenschaftler« je pozival kredno prebivalstvo naj glasuje združeno za SLS, ozir. za župnika Škulja, češ, Kočevarji so bili vedno praktični ljudje ter se odlikujejo od vseh Jugoslovancev po obsežnem svetovnem obzorju, zato jim je namet velja, da se priključijo namočnišči stranki, ki ima vlado v rokah ter je Kočevarje že pred volitvami krepko podprla. — Kakor je pokazal izid volitev, so se Kočevarji vključili obsežnemu svetovnemu obzorju ukanih. Sedaj delajo prilazen obraz ter mislijo: »Vsekakor smo siurini, da nas bo naš poslanec Škulj vselej in vsesov krepko zastopal.«

»Obsežne svetovno obzorje«, reče ostali državljani Jugoslavije, imajo kočevski Nemci, kakor je bil nedavno kočevski list »Der Genossenschaftler«. Mi bi zelo radi vedeli v čem obstoja to »obsežno svetovno obzorje«. Dozda se nisimo imeli prilike opaziti, da bi se v Kočevju razum daleč po svetu znanih krošnarjev rodil tudi kakšen cenil, ki bi za vedno dokumentiral »veliko kočevsko kulturo«. Mogoče so ti kočevski krošnarji, ki na sicer ne kažejo posebne brihovitosti obogatili domovino s širokim obzorjem, ki so za vnesli skupaj z vseh štirih vetrov. Potemtakem bi bil tudi bosanski krošnar pravilno govoriti o širšem obzorju in to pač prei ker je po naravi precej nametneši od Kočevarja.

NSS je imela v nedeljo zborovanje, na katerem so bile poleg načelnika strank zastopane vse kraljeve organizacije mesta Ljubljane, kraljeve organizacije Kranj, Ljilja, Zagorje, Novo mesto, Maribor, Celje, Ptuj in Sevnica. Ob 10. uri dopoldne je otvoril strankni načelnik g. Deržić zborovanje z nagovorom, v katerem je izrekli zahvalo vsem, ki so stranko podpirali za časa volitev. Povdarjal je, da sta morala dr. Rybář in dr. Gregorin radi osebnosti volilnega boja odstopiti od kandidature, kar je zakrivilo, da so begunci izgubili svojega zastopnika. — Obravnavalo se je dalje vprašanje, kje naj dvakrat izvoljeni g. Deržić odloži svoj mandat. Pri tem vprašanju se je povdarjalo, da v tem oziru ne smejo odločati nikoli osebni motivi, temveč edino ozir na stvarno korist stranke in člega naroda. Povdarjala se je zlasti potreba, da dobi neodrešeno ozemlje v konstituenti svojega zastopnika in da kot tak pride v poštev edino koroški rojak g. Brandner, ki je deloval več let v Trstu in pozna primorske razmere. Na predlog g. Skrljanca, je g. Deržić odstopil od izvolitve na Kraljevem ter obdržal stalerski mandat. G. Zupane, kandidat g. Deržića v Stalerskem volilnem okrožju je sklep izvrševalnega odbora povdarjal.

Pegana — dr. Oblak. Z okolišmi na zadnje Peganovo »Poslano« v »Slovenca« nam je poslal g. dr. Oblak obilno pismo, ki ga radi prostora, žal ne moremo prebrati v celoti. Zato povzemamo iz pisma samo ono mesto, g. dr. Oblak ni

še: »Imenujem Pegana gonovno v sprčo njegovega »Poslanega« brezčastnega in brezvestnega izdajalca ubogega Brenceta in brezčastnega pomagača, denuncijanta in proganjalca svojega sošolca Carilja in uboge njegove rodbine.«

Odškodnina za dopust privatnim nastavitelcem. Vsakemu privatnemu nastavitelcu gre po zakonu najmanj 10 dnevni dopust, ako je bil v isti pisarni nastavljen najmanj 1 leto. Nekateri nameščenci so bili to leto dopusta deležni, drugi se vsled tehničnih ovir niso mogli iz pisarn odstraniti, ter so za ta čas dobili dvojne službene prejemke. Je pa še nekaj uradnikov in uradnic, ki že 2 leti in več niso imeli nikakega dopusta in tudi nikake odškodnine. Zadnji mesec je v tem letu, da se dopust ali nastopi ali da izplačati. V zimskem času ne bo nikdo od nas dopusta nastopil. V pisarnah, kjer je bilo to v letnem času nemogoče, tam je tudi danes to izključeno. Zahtevanje toraj nadomestek v denarju. Ordo bi pa bilo od šola, ki bi molče sprejeli ali celo zahtevali, naj nastavitelcu dela za njega v svojem prostem času, pri čemur bi se on obogatel na račun svojega podložnega, ki je v tej draginji za svoje delo itak že preslabo plačan. Ako bi kateri šol neopravičeno zadržal dopustno odškodnino, ker nastop dopusta sedaj ni več mogoč, bi ravnal protizakonito. Takšni slučaj se naj sporočijo pristojnim strokovnim organizacijam, ki bodo ukinile potrebne korake, da se zakon ne krši, zlasti ne od strani pravnikov. — Društvo odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskega okrožja.

Železniško legitimacije za poslance ustavotvorne skupščine. Ministrstvo za promet je izdalo nove železniške legitimacije za poslance ustavotvorne skupščine. Legitimacije so tiskane v obliki kartonske knjižice (v cirilici in latinici) ter nosijo podpis ministra za promet in njegovega pomočnika. Na vsaki legitimaciji mora biti fotografija njenega lastnika (kabinjetni format), ki mora biti žigosana od ministrstva za promet. Železniškim organom je naročeno, da so samo take legitimacije s fotografijo veljavne za brezplačno vožnjo poslancev. Veljavnost dosedaj izdanih brezplačnih vožnih kart prestane s 12. decembrom t. l.

Priporočamo Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, Marjiti trg 8, Wolfova ulica 1, ki si je pridobil splošno zaupanje. Njegov podružnik v Murski Soboti in Dunaji Lendavi sta postali žive vsake gospodarske življenja Prokurirja. Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje Jugoslovanski kreditni zavod po 4 1/2%. Izvenjuglanski vlagatelji dobe pošteno poloznice.

Promocija Slovenca v Bologni. Dne 30. m. m. je bil na univerzi v Bologni promoviran za doktorja živilozdravstva Vladimir Arko iz Postojne.

Za doktorja trgovskih znanosti je bil promoviran na tržaški visoki trgovski šoli »Rivoltole« g. Vladimir Goljevšek.

Izseljeniški vlak se pripravlja, da odide še tokrat tega meseca iz zasedenega ozemlja.

Beji Miklavž. Lotos je princel Miklavž otročim dvojno veselje, ker so v nedeljo jutraj zagledali prvi snež. Odrazil, posebno stariši, pa se snega prav nič ne veselijo, ker se zavedajo dragocene slabega obujala. — Včeraj je zopet ves dan snežilo, a sneg se sprodi pretvarja v brozgo, ki jo je tudi po mestu treba do členkov mešati.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi svoje člane na mesečni sestanek v torek, dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne na poročniški oddelku občne javne bolnice v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Pogodbe z bolniškimi blaginjami: referenta g. dr. Homan, dr. Košenina. 3. Slučajnosti.

Zadruga sodavkarjev za Slovenijo je sklenila vsled uveljavitve trošarine na sodavčarske izdelke ter podražanja v to stroko pripadajočih surovin povzvišati cen sodavice in pokalce na 3 krome za komad.

Ljubljana.

Vorašanje iz občinstva. Prefeti smo dopis v katerem nas vrašajo naročniški lista čemu in zakaj se je v Ljubljani prekrstil častilivi Miklavž v kralja Matjaža. — Žalibog ne moremo postreči radovednemu čitatelju s točnim odgovorom. Sedanje čase ko se vse tako čudno vrtili je seveda solšno smola doletela tudi kralja Matjaža, da je postal ljubljanska »Mädchen für alles«.

Ljubljana se poveča? Ker se po vladnem načrtu uvrsti Ljubljana med prestolna in svobodna mesta z obsežno samoupravo ter bo smela obsegati teritorij do 800.000 prebivalcev, se najbrže pritegnejo k mestu okoliške občine Vič, Moste, Ježica in Št. Vid.

Ljubljanske vaze. K tozadevni naši notici nam piše nek dovtopen: Ali vam ni znano, da so ljubljanske vaze obilne za obglavljenje? Tudi v bodoče se bo v Sloveniji prakticiralo na enak način.

Četni načini: »ako se kje kdo dol vrže, pride na njegovo mesto prazna vaza«. Tako se bo baje zgodilo, ako se kedaj izprazni županski stol ali sedež deželnega predsednika, poverjenikov itd. Marsikje bo prazna vaza popolnoma nadomestila prednika.

Stavbna sezona pozimi. Pri gradnji palače ljubljanske kreditne banke in Trboveljske družbe na Aleksandrovi cesti se delo nadaljuje. Kmalu bodo betonski temelji dogotovljeni. Ob cesti v Rožno dolino začne inženir Bukič graditi dve betonski hiši za pokušajo. Oramos in pesek pridno dovajajo.

Restavracija poleg uršulinskega samostana še ni prodana, kakor smo poročali, temveč je le na prodaj.

Ljubljanski mokrarij pred vzhitimi sodiščem. Vzhitno sodišče je sinoči pod predsedstvom dvornega svetnika Regalija razpravljalo o prizivu obsojenih mokrarijev Kneza in tovarišev. Prizivi obsojenec Zorc, Pirc in Glavič so se zavrnili: Kneza in Minelčiču se je znižala kazen na 1 teden, Iv. Knezu pa na 14 dni poostrenejega zapora. Zadnjemu se je tudi denarna globa znatno znižala.

Nepoštena manipulacija v mestni elektrarni. Polcija je prišla na sled večji tatvini strojnega olja v mestni elektrarni. Ukradenega je bilo nad 30 litrov finega strojnega olja, ki ga je posredovalec po »znižani ceni« 37 K prodajal okoliškimi kmetovalcem. Privoščiti bi bilo, da zadene kazen poleg tatu in razpečevalca tudi kupce, da že enkrat ljudje zavrnejo sumljivo blago, prodajalce pa ovari.

Z doma sta pobegnila učenca 3. on 4. razreda I. meščanske šole Emil L. in Viljem R. Emil L. je 14 let star, šibke postave, bledolice, temnorjavih las ter nosi temnosivo kratko suknjo, sivo zlatko čepico, kratke temnomode hlače in črne nogavice. Viljem R. je v 17. letu, temnorjavih las, za glavo večji od prvotnega, nosi sivo suknjo z rujavim kožuhastim navratnikom, hlače iz voljaškega sukna ter temnosivo čepico. Oba nosita nahrbtnike ter govorita slovenski in nemški. Donneva se, da sta se napotila preko Ljubelja na Koroško. Polzvedbe naj se javijo na Policijsko ravnanstvo v Ljubljani.

Za »Jugoslovanske Matice« so je nabralo na poroki g. Cigliča z gđ. Vogričovo v Zg. Siskli 60 K. Denar je izročil g. Aleks. Dominko v našem uradništvu.

Izšla so je v gostilni pri Fitrovu na Dunjski cesti rujava listnica z ročno pisanim denarjem in jako važnim razpisom. Napisano se pravi, naj isto tarotni prigriznati polovične svoje denarja pri upravi »Kmetijskega lista« na Kongressnem trgu 9.

Maribor.

»Tabor« — žalosten »Tabor« — od 5. t. m. se zaletuje v fanatičnega »klerikalca« Poska in v »Jugoslovance«, ki je baje delala reklamo za dr. Korošca. Bog nam daj dosti tako »klerikalnih« Poskov, takih »Jugoslovancev«, ki »delajo reklamo za dr. Korošca« in pa malo takih — »Taborov«, ki silijo pozimi travo rasti.

Prve priprave za prvo umetniško razstavo v Mariboru so končane. Jutri v sredo ob 10. dopoldne otvori na slavnosten način razstavo predsednik pripravljalnega odbora general Maister. K otvoritvi je povabljenih mnogo odličnih gostov. Od enajstih naprej bo razstava pristopna širšemu občinstvu ter ostane vsak dan od devetih do štirinajstih odprta. Razstava bo obsegala skupno 170 del.

Na Tkačičev koncert v petek je došlo približno samo 200 ljudi, pa še med temi je bila skoraj večina Nemcev. V ponedeljek 13. t. m. ob 8. zvečer priredi mariborska umetnica na goslih gđ. Brandlova koncert v Götzovi dvorani. Ki ga bo nemško občinstvo gotovo napolnilo.

Celje.

Mestno gledališče v Celju. V četrtek 2. in v soboto 4. t. m. se je predstavljala v našem mestnem gledališču tridejanska komedija »Morala gospe Dulske«. Igra je doživela pri premieri kakor tudi pri repitzi lep uspeh. Igralci so se potrudili pod vodstvom novega režiserja gospoda Bratinca in so svoje vloge dobro rešili.

Miklavževanje v Celju. Prva Miklavževa prireditev se je vršila ob 2. uri popoldne v dvoran Sokolskega doma. Na sprednjem je bilo poleg nastopa Miklavža še več drugih točk. Obdarovanih je bilo več ubožnih solarijev. Druga prireditev je bila ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma za mestne otroke. Zvečer pa je bil istotam ob 8. uri Miklavžev večer za odrasle. Nadalje je bila še socialistična Miklavževa prireditev v hotelu »Union«.

Tudi smo videli zvečer po ulicah več Miklavžev v spremstvu parkeljcev, ki so obiskovali otroke pri raznih rodbinah. Čudna pretvorba. V Celju imamo apenik, katerega lastnik je Anton Zajšek. Ta gospod je bil med vojno pri celjskem bivšem 87. pešpolku stotnik in še pred tem častniški namestnik. Bil je obokrat znan kot Slovenec in se je, kakor je še danes iz vojaških dokumentov razvidno, dosledno podpisoval s Zajšek. Danes, v Jugosla-

viji pa je ta človek naenkrat postal Nemer in iz Zajšeka Zelscheg. Smrdi mu slovensčina, ne pa tudi slovenske kronce, ker svoje apno prodaja edino le slovenskim kmetom v okolič.

Dijaški dom v Celju. O tej mudi potrebi napravi v našem mestu piše v »Novi Dobi« prof. Jeršinovič. Počaje raznim merodajnim krogi na svetu kako priti do istega in slika za primer »Dijaški dom« v Ptuj po vzoru katerega bi se naj takšen ustanovil tudi v Celju. Potreba dijaškega doma v Celju je nujna in so razdi časopisi isto že nešteto krat povdarjali.

Beračenje šolskih otrok je pr. aa v Celju postalo že v nadlego. Po gostinah beračijo dan za dnem otroci v starosti do 10 let. Zvečer pa naberačeni denar zapravljajo v kinu in drugod. Stariši teh otrok so pogosto zankrni in se za deca ne brigajo dosti. Treba bi bilo take otroke prijeti in se pobrigati po morda njih kralja za njih domače razmere.

Zaplenili so te dni na železnici pri Celju transport volov, ki je štel 400 glav. Kor pa se je hmetnik izkazal s izkaznico, iz katere je bilo baje razvidno, da je isti nakupil to živino za armado, so zaplenbo preklicali.

TATVINE IN PONEVERBE NA LJUBLJANSKI POŠTI

Kor je cela zadeva odstopljena državemu pravdnistvu, bodo za nekaj časa prenehala senzacionalna poročila, saj bomo sivečane pri glavni razpravi uvedli dovolj sramota. Afera pa se je sedaj v nekoliko preokrenila, da se polzveduje, kako je moglo dobiti časopisje tako podrobne podatke o stvari, ki se je vodila z uradno tajnostjo. Naš list ne bode na lov za senzacionali, ki mečejo grdo senco na našo javno upravo ter s tem neposredno na slovensko inteligenco sploh, zato smo o stvari molčali, posebno ker so bila uradnikova ob pritiku afera s ponarejalcem denarja od policijskega ravnanstva naprošena, naj ne pišejo o stvari, ki se je v pretekliavi Kor pa se drugi listi niso držali teh sačel, primorani smo bili tudi na poročati vsaj v glavnih obrih. Danes se ne more niti reči, kako daleč bo segla afera, kakor se tudi ne more apodiktčno trditi, da so vsi osumljeni res zločinci. Vsakdo ima nasprotje, ki pomagajo sum razbiti. Skodoželjnost je človeška slabost. Na drugi strani pa ima javnost vse pravico, da se dosledno dožene vsaka krivda ter se z krivci postopa brezobzirno bodisi navzdol ali navzgor. Zato se ne moremo pridržati istim melkočutnim moralkam, ki govorijo, da bi s ostrino ne dobili sloves naše uprave bilo bolje, ako bi se take umazanosti prikrile. To bi bila dvojna korupcija in potuha nepoštenim elementom. Zaradi tega mora biti vsa slovenska javnost vpletena z nadkomisarji dr. Janžekoviči, ki je s železno roko sgrabil v to gadje gnezdo brez oziroma solze nedolžnih sorodnikov. Poštna uprava je med najvažnejšimi državnimi institucijami, ki zahteva točnost liki stroj in strogo korektnost. Naša poštna uprava pa se je zamikala takoj s preobratom. Prva hita je bila, da se ni postavila na čelo strokovna osebnost, ker najposposnejši, najvestnejši in najmarljivši profesor ne more urediti poštnega ustroja, kakor se mora n. pr. doktor sv. pisma obvladati železniške uprave. — Laiki tudi kritizirajo, kako je bilo mogoče napolniti važne oddelke z mladimi lahkomiselnimi uradniki in uradnicami. Kdor je nagnjen k nepoštenosti, bo dobil priliko za slovenske manipulacije, četudi stoji za vsakim versiran in korekten kontrolni organ. Zato naša afera na naši pošti je pač dele volne psihoze: mladi svet se je naučil veseljačenja in burnih doživljanj. Soto in dom čakajo še velike naloge, da se nam cela generacija ne izprdi.

IZREDNI OBČNI ZBOR PROFESORSKEGA DRUŠTVA. SEKCIJE LJUBLJANA.

se je vršil 1. t. m. v Ljubljani ob obilni udeležbi. Po iskrenem nagovoru predsednika dr. V. Koruna je tajnik prečital vlogo, odposlane po osrednjem odboru na poverništvo v Ljubljani in na Glavno upravo v Beogradu v zadevi gmetnega položaja srednješolskih učiteljev. Iz obeh poročil smo izvedeli, da je odbor naše sekcije takoj pričel delovati, ko je zaznal za krivično uravnavo dražinskih doklad. Po brezuspešnih prvih korakih začetkom oktobra odbor ni odnehal, ampak je v začetku novembra poslal deputacijo na poverništvo v Ljubljano in se obenem obrnil na Glavno upravo: sredi novembra se je pridružil akciji zagrebske sekcije za izenačenje plač s srednješolskimi tovariši v Srbiji in 24. novembra je prišel odgovor od glavne uprave, da je njen predsednik, viši šolski nadzornik Milivoj Smič pri ministrskem predsedstvu ter pri ministrstvu prosvete in financ posredoval, kjer se mu je zagotovilo, da bo zadeva v najkrajšem času ugodno rešena. Da tovariši o vsem tem informira in jih povpraša glede eventualnih nadaljnjih korakov, je odbor sklical izredni občni zbor tembol, ker so se množila poročila pododborov o nezadovoljnosti med tovariši. — Na različna navedena vprašanja pododborov Maribor,

Celje in Ptuj je izrpolno odgovarjal pod predsedništvom dr. St. Benk. Po stvarni dohod dr. Benk, dr. Pečovnik, A. Škrl, Reiser, Zelenik in drugi) se je soglasno sprejel predlog: Zahtevamo takojšnje izenačenje plač in nagrad za nadure s plačami in nagradami tovarišev v Srbiji z voljavo od 1. t. m. — Kot referenta za šolske zadeve Slovenije pri prosvetnem ministrstvu je določil občni zbor soglasno dr. J. Lokarja. Soglasno sta bila tudi sprejeta sledeča predloga: 1. vsako trajno izpraznjeno sile temozirano mesto naj se razpiše v teku 1 mesec; 2. sistemizirajo naj se na nove vsa mesta, na katerih so bili tri leta potrebni supletji. — Končno je občni zbor z obžalovanjem ugotovil odsotnost zastopnika višje rčne uprave.

Ljubljanska porota.

Uboj zaradi Jugoslavije.

Včeraj se je pričelo zadnje letošnje porotno zasedanje. Prvi je prišel na vrsto 57letni blapoc Jos. Vidmar iz Krškega okraja, ki je služil za blapca pri gostilni čarli Angeli Česnovarjevi v Kolodvorski ulici ter je dne 8. oktobra t. l. v preprič ubil sohlapca Andreja Cetina z gnojnim viliam. Obtoženec je zgreveno pripovedoval, da je Cetin neprestano zabavil z »prokieto Jugoslavijo« ter mu grozil s smrtjo, kar ga je tako razjezilo, da ga je hotel udariti po rami, toda sadel ga je tako nesrečno na glavo, da se je pri priti zgrudil mrtov na tla. — Porotniki so po trditvi dodatno vprašanje zaradi prekoračenja silobrana ter je bil Vidmar obsojen na 4 mesece strogega zapora.

Tatvena usnja.

Cotja Albertina in Biseri Gosta sta nakupili v Gorici usnja in podplatov za 2032 lir ter pustili v vrečo spravljeno blago v Vondčovi gostilni, kjer se je vreče pokostil Albin Leonardič ter spravil usnje v Jugoslavijo in ga prodal. Obsojen je bil na 16 mesecev ječe.

Književnost in umetnost.

V založbi »Zvezne tiskarne« izidele okoli 15 t. m. tri nove knjige, in sicer dve pesniški zbirki nadarjenega pesnika iz Grada »Narode« in »Primorske pesma ter otroška ilustrirana »Mlada greda« pesni od Iv. Albrehta, slike od M. Cnaparja. Vse tri knjige bodo izredno lepe zunanje opreme, ter po vsebini prvovrstne, tako da bodo gotovo najprimernejše poletno ali novoletno darilo tako na otroke, kakor tudi za odrasle. Naročila sprejema »Zvezna knjigarna« v Ljubljani, pa tudi vse podružnice »Jugoslavije« v Mariboru, Celju in Ptuj.

All ste že slišali Macchiavellovega »Vladarja«? Te veleznikivno in poučni knjigo mora poznati vsak, kdor se zantja za politično življenje, pa tudi vsak drug, ker obsega ta knjiga polno naukov za življenje, ki so se doslej vsi izkazali kot primeri. Cena broš. knjigi 20 K, vezan 25 K. Dobiva in naroča se pri »Zvezni knjigarni« v Ljubljani, Marjiti trg 8 ter po vseh podružnicah »Jugoslavije« in knjižarnah Slovenije.

Planinski kolegar. Izdal in uredil Franc Kocbek, nadučitelj v Gorjem gradu. Cena 20 K. Cisti prebitek je namenjen za povečanje koča na Koroški pod Orstico. Kolegar je priročen vodnik turistom. Ima bogato vsebino, med drugim seznam koč SPD, hišni red v planinskih kočah, seznam vodnikov in aspirantov SPD, seznam planinskih krajev, vse z nutnimi navodili itd. Knjižico toplo priporočamo.

Pokrajina.

Škotja Loka. Ciril Bernik iz Skotje Loke in Andrej Pogačnik iz Puštalca sta meseca avgusta vrgla v Skotji Loku z javnega mostu v vodo ročno granato, ki je porušila jez Blaža Pokorna. Sodišče je pri sodilo vsakemu 4 mesece težke ječe.

Lukovica. Pred kratkim je izbruhnil požar v leseni, s slamo kriti koči Valentina Demšarja, ki je koč popolnoma upoželil. Požar se je razširil na poleg stojajočo hišo, pri kateri je pogorela samo stru in strop, druge dele hiše pa so rešili. Lastnik obeh koč biva kot trgovec v Velenju. Skode ima 30.000 kron. V koči je stanovl nek delavec, kateremu je uničil požar vso opremo in mu povzročil okoli 40.000 kron škodo. Domača požarna hramba, ki je prišla takoj na lice mesta, je zabranila, da se ogenj ni še dalje razširil.

Na Polzei je bilo v noči na 28. m. m. vmlonjeno v trgovino J. C. Tatovi so odnesli 13 parov moških, ženskih in otroških čevljev (moški iz rujavega govelega usnja), 60 metrov črne, modrega in rdečastega »druka«, 5 moških in 3 ženske platnene srajce, 30 ženskih rut (rumene s rdečimi rožami), 1 ženska ročna torbica iz rumenega usnja (znotraj je bilo pripleteno ogtedalo), za 380 K papirnatega denarja in za 200 K železnega drobiža. 4 kg rdečera sladkorja 1 dr.

M. Zevaco:
Kraljev vitez.
Zgodovinski roman.
(Dalle.)

Canestanz je spoznal z bliskovito jasnostjo da je to tista plošča o kateri je govoril glas. Videl je obroč, ki so zlati nalič odprtih kleščam, in kolobar pri tleh in železni steber sredi te sohe, ki je bila podobna vodnjaku. Težki steber se je svetil mastno kakor naoljeni valjar ogromnega stroja. Čemu ta plošča? Čemu steber? Čemu kolobar in čemu obroč? Zakaj je soba okrogla nalič vodnjaku? Vsa ta vprašanja so zaigrala v Canestanzove možgane kakor plaz. Čemu? Zakaj? In nekaj je odgovorilo v njegovih prsih: zato, da se izpolni strahota!

»Zastrupila me!« le pomisli Canestanz. »Vendar že! Vsa smrt bi imela usmiljenje z menoj!«

In želino je potegnil dišavo vase: v tem na se spoznal, da se veseli prezgodaj. Belfezor ga ni hotel zastrupiti, marveč le preganiti njegovo umetno otropost, da bi se jasna zavdal vsega! Razum se mu je jasnil, udje so postajali gibčni in krepki, leziku se je vračal dar besedi!

Tedaj se je zazdelo vitez, da ve, kaj za čaka: priklenil so ga da bi umrl od lakote in žeje. Groza je odnehala na mah. Kakor hitro je videl med seboj gotovost, ni bil več zmožen strahu. Skoraj mirno je zvenel njegov glas, ko je izgovoril:

»Baš tedaj na se le začela plošča premikati. Vitez je vztrepetal do mozga. Uprl se je z nogami glavo in križem, čuteč, kako poka sleherna žilica v njegovem telesu; toda ves napor je bil zaman, plošča ga ni pustila iz svoje železne prijetnosti.

»Zdaj me spuščajo dol!« je rekel sam pri sebi.

Toda Groza, ki je žela v njegovih možganih, se le rezala:

»Počakaj! Le čakaj! Ne spuščajo te še! Pravo železno bridelo!

»Ne bojim se!« je odgovoril Canestanz. »Ne bom se bal! Nočem se bati!«

Počasi, legotno, z neizprosno enoličnostjo je odstopala plošča z gorinim koncem od stebra, vrtel se snodal na dveh ozornih tečajih, ki sta bila pritrjena k železnemu kolobarju. Canestanzova glava le opisovala lok, dočim so ostale noge tam, kjer so bile odkrta. Tako je prehajala plošča brez najmanjšega tresenja iz navpične v vodoravno lego: ko se je ustavila, je visel vitez vzporedno s podom okrogle sohe, z obrazom tik nad deskami, z nogami tik ob stebru.

»Deli nego do tal vendar ne podeli!« je zamrmral Canestanz.

Kakor hitro na si je rekel to, mu je žalil strah dušo srce in vse bitje. Pod tisti pod, ki je menil, da slobode od nje ne more pasti, se je odprl razmik se na vse štiri strani: ter izvenil v zid!

Zdaj je vitez čutil, kako ga davi groza za vrat. Visel je nad brezdnom z obrazom obrnjenim proti globini. Ta globina je bila nekakšen vodnjak. In nalič je nadenal oči še tako, mu vendar ni mogel dozreti dna! Ali je soloh bilo snodal dno? In kaj je bilo tam doli? Tema. Nič drugega kakor tema...

V to globino je držal železni steber, izgubljal se v nakopičenem mraku. Prepadene Canestanzove oči so se kajmak uprle vanj, saj je bil edino kar je mogel razločiti pod seboj. In ko ga je pogledal natančneje, ga je izoretel mirna zona.

Steber ni bil steber, ampak ogromen višek! Njegovi zavoji so se svetili medlo kakor bi bili namazani z oljem. Vlak, ki je držal v prepad!

Canestanz je izbulil oči. Železni kolobar pri njegovih nogah je zadožil zdači nov nomen: bil je orlaška matica na tem orlaškem vliaku! Ako se je začel kolobar premikati, se je morala vrteti z njim tudi plošča, navzdol zmerom navzdol, vedno globlje v temno globino! Kam le kam je držal ta strašni višek?

(Dalle pril.)

MIZARJI POZOR!
Furnir žagan 1 in 2 mm debel orhovo, hrastovo itd. se ceno prodaja. Naslov: pove Anonč, zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 2403

BILJARD,
omara za led, mesarski in drugi vozovi, stroji za rezanje mesa in šunke in enega konja proda A. Oset, Slovenjgradec. 2408

PISALNE STROJE
»Remington« nudi tvrdka K. et Kregar, Ljubljana. 2361

REGISTRIRNA BLAGAJNA
v popolnoma dobrem stanju se prodaja. Ogleda se pri tvrdki Lud. Dolenc, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8. 2371

POSESTVA
od 8 do 24 orlov z 21 vili v Mariboru in na deželi blizu, tudi za trgovsko pripravo. Gostinec v Mariboru in na deželi se prodajo poloma pisane »Zagorske« Maribor, Barvarska ul. 3. Dopisi le pri znanih. 2377

Svet je narek moči, da bi se odnekaj v listem poslednjem odpru, ki ga čuti sleherna žival, kadar to pripelje na mesto smrti. Ali že ga je prišel Belfezor za ramena ter ga postavil s hrbtno k plošči. In Canestanz je videl, kako sta se zaprla sosednja dva obroča in vilenila njegove vlečnice. Še hip, in vyleto ga je za roke. Rokami in gležnjevom so sledili komolci. Nato kolena. Deveti in zadnji obroč ga je pograbil za vrat. Nič več se ni mogel gneti, bil je kakor prirastel k plošči. Deveteroroka Groza ga je stisnila na svoje prsi!

Že je čutil, da bi se podvrzel sleherni muki, samo da bi mogel bruhati iz omrtvih ust, kar je tulilo v njegovih prsih. Zapri le oči, da ne bi videl ničesar več. A mahoma je začutil, kako se mu vračata moč in življenje. Pogledal je: Nubitec mu je držal pod nos steklenico z oatro dišajočo tekočino.

»Dobro!«
Nato je odšel in zaprl vrata za seboj.

Ta odhod je zadel Canestanza kakor strela. Začelo se mu je slutiti, da ni umrl.

»Dobro?« je zateclal. »Kako, dobro? Odšel je?« Tedaj ne ho gledal noče smrti? Mari me ni priklenil zato, da bi umrl?

Sredi teh dvomov mu je prišel na um zadnji sravek ukaže: »In spusti ga dol!...«

»Doli!« le zahrpel mladi mož. »Kam doli naj me spusti? Kako naj me spusti? In čemu? Kaj pomeni beseda, spustiti?«

Pošijite naročnino!

Mali oglasi.
Proda se:
ODDA SE V NAJEM
dobro moča pekarna s kupljenim inventarjem. Kle, pove uprava »Jugoslavije«. 2406

KOMPLETNA
konjska oprema za par konj s konjati in medenimi okovi, 1 popolnoma novo sedlo iz rujava usnja, ter za par konj tudi popolnoma nova oprema iz rujava usnja sestojela iz ručnega uzde in sraven spadojče voje (Kraazsiegel), ene malo rabljene mesarske sam in za par konj popolnoma novih lepih kraguljev ter slamočnica, tudi še mala rabljena se prodaja. Polze se pri upravnstvu »Jugoslavije«.

Službe:
POTNIK
zamestitev za vinsko trgovino za Krawjsko se takoj sprejme. Posredbe na upravo lista vod »Vino«. 2395

Razno:
2 ELEKTROMOTORJA
zamenjam in sicer: enega za 5 1/2 HP 220-380 voltov, 50 perliod, 1380 obratov, drugega 2 1/2 HP 220/380 voltov, 50 perliod, 2400 obratov. — Rabim pa enega za 8 do 10 HP iste napetosti in enega za 1 1/2 do 1 HP. Motorji na ogled v obratu na Fortni pri Jož. Učar. Gorje pri Bledu. 2407

SOBO
Iste vili državni uradnik proti dobremu plačilu, osiroma nagradi. Prijaviti pri upravi »Jugoslavije«.

Strugarja
z dolgoletno prakso in z dobrimi spričevaji sprejmo takoj rudnik Trbovlje. 2075

L. SANDRIN
LJUBLJANA.
Velika zaloge **usnja** bel, podlakov, konjati in jermenov in loksa na črce. 2407

MESTNI TRG 6.

Svileni papir C
(Seidenpapier)
bježi i u svim bojama prispie!
Dobiva se kod
Hrvatske industrije papira d. d.
Gajeve ulica 7.

Trstje
za stroja izdeluje in prodaja na celulo in drobno m³ po K 480, pri večjih naročilih znižanje, pri 100 m³ znižanje. Trgovina z drvmi, Ahacjeva cesta 10, tramvajska postaja Sv. Petra cerkev.

Med, suhe gobe in fižol
kupuje po najvišjih dnevnih cenah
Družba „S A D“
trgovina in industrija z izdel. in gozdni prideli.
Ljubljana, Hečkovova ul.
Prod se za posredbe. 1386

Večje količine vina
letn. 1918, 1919 in 1920 ima na prodajo po ugodnih cenah
oskudstvo pravično prola Avemian v Brezicah ob Savi.

Priloga se tvrdka
Jos. Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
tovarniška zaloga živalnih strojev v vseh opremlj za domačo rabo, za krojače, original Cylinder Singerjeve vošče in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, volje za stroje na drobno in na debelo.

Nova tiskarna
Moderno opremljena tiskarna v Goraji Radgoni sprejema vsa v tiskarsko stroke spadajoča dela in jih točno izvršuje. Književnica, knjigarna, trgovina s papirjem in pisarniškim potrebščinami! Bogate zaloge papirja po zmernih cenah. Prodaja na drobno in na debelo. Seznanj zalog in cen na razpolago.

Tiskarna Panonija, Fr. Jerebič in tov.
komaditna družba v Goraji Radgoni.

Kolature za štednjake
(Herdringe)
rešetke za peči (Roste)
I sav lni trgovački lijev izveduje i dobavlja:
Itevaonica željeza „SMEV“, tvornice strojeva u Bjelovaru.

Koristilo Vam bo,
če se pri vprašanih in naročih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Klobuke in slamnike
vseh vrst, od preprostih do najfiniših nudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamniov

FRANC CERAR v STOBU
pošta in žel postaja Domžale p. Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter reoblikuje po nainovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje tvrdka Kovačević. Terčan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema v sredo in soboto.

„Vera“
roman O. Waldowe
je izšel v knjigi in slane broširan 20 K, vezan 26 K v platne vezan 32 K.

RIBJE OLJE
pristno norveško je sveže došlo in se dobi na drobno in debelo.
Drogerija, SANITAS' Celje.

POZOR!
Knjižarne in trgovine s papirjem ter trgovci!
Lične žepne koledarje za leto 1921
v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjižarna v Ljubljani.
Poštni predal 74.
Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar, knjige (blag, dnevnik).

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.
v Ljubljani, Marijin trg šte. 8, Wolfova ulica šte. 1.
Poštni tekovni račun št. 11.323
Telefon šte. 54.

Podružnica v Murski Soboti.
Brzojavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Sprejema
hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obestuje po

4 1/2 %

izliti brez oblika. — Izvenljubjanski vlagatelji, lube pošne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.
Izdaja čke, nakaznice in akreditivne na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poročstvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih. Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

POZOR!
Knjižarne in trgovine s papirjem ter trgovci!
Lične žepne koledarje za leto 1921
v obliki 6x4 cm komad po 2 K 80 v in 12x7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjižarna v Ljubljani.
Poštni predal 74.
Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar, knjige (blag, dnevnik).

Macchiavelli:
„Vladar“
Poslovenil Abditus
cena broš. 20 K
vez. 25 K

A. S. Puškin:
„PIKOVA DAMA“
preložil Dr. Vl. Borštnik
cena broš. 10 K

J. Glaser:
„Sovens' a narodna lirika“
cena broš. 25 K
vez. 30 K

Dobe se v upravi „JUGOSLAVIJE“, Ljubljana, Marijin trg 1.

Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg 19.
Naročila sprejema tudi upravnitvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 ter njene podružnice v Mariboru, Glavni trg v Celju, Kralje Petra cesta in v Ptuj, Prešernova cesta.

TISKOVINE VSEH VRST.
časopise, knjige, brošure, cenike, teške, lepake, vabila, vzporedne, ratune, kuverte in pisemski papir, sfirmo, vizitke, naslovnice itd., patena hirta, lično in ceno

Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg 19.
Naročila sprejema tudi upravnitvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 ter njene podružnice v Mariboru, Glavni trg v Celju, Kralje Petra cesta in v Ptuj, Prešernova cesta.

Zvezna tiskarna